

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

Directoraat-generaal Agro

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/Inv

Ons kenmerk

DGA / 19016548

Datum 4 april 2019
Betreft Stand van zaken toestaan gebruik stroomband

Geachte Voorzitter,

Met deze brief informeer ik u over de stand van zaken met betrekking tot het toestaan van het gebruik van de stroomband bij honden.

Het gebruik van de stroomband bij honden is op dit moment toegestaan zolang het gebruik niet kan worden bestempeld als dierenmishandeling zoals bepaald in artikel 2.1 van de Wet dieren. Van dierenmishandeling is sprake als zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel wordt veroorzaakt dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier wordt benadeeld. Het artikel 2.1 van de Wet dieren biedt de mogelijkheid om specifieke gedragingen te omschrijven die in ieder geval als dierenmishandeling gelden.

In april 2018 is hier gebruikgemaakt door aan artikel 1.3 van het Besluit houders van dieren, het gebruiken van apparatuur waarmee het dier door middel van stroomstoten, elektromagnetische signalen of straling pijn kan worden toegebracht, als verboden gedraging toegevoegd. Daarbij is een uitzondering gemaakt voor apparatuur waarvan het gebruik is gericht op het bewerkstelligen van een gerechtvaardigde verandering in het gedrag van het dier ter voorkoming van gevaar voor mens of dier of ter voorkoming van de aantasting van het welzijn van het dier, onder voorwaarde dat de gebruiker van de apparatuur over voldoende deskundigheid beschikt.

Bij het voorzien in deze uitzondering was de gedachte dat het grootste risico op welzijnsaantasting van het gebruik van de stroomband bij honden voortkomt uit ondeskundig gebruik hiervan. De inschatting was dat het stellen van bepaalde voorwaarden voldoende waarborgen zou kunnen creëren om misbruik en aantasting van het dierenwelzijn te voorkomen. Het streven was om deze voorwaarden uit te werken en de bepaling per 1-1-2019 in werking te laten treden. Bij de uitwerking van deze voorwaarden is echter naar voren gekomen dat naar huidige wetenschappelijke inzichten het gebruik van de stroomband een ernstige, onontkoombare, inbreuk op het welzijn van het dier inhoudt. Met extra kennis en kunde kan het risico op welzijnsaantasting niet wezenlijk worden verminderd. Bovendien is niet bewezen dat het gebruik van een stroomband tot betere resultaten leidt in gedragsverandering van de betreffende dieren dan

andere minder ingrijpende methoden. Ook instanties binnen de overheid die gebruik maken van werkhonden, willen het gebruik van de stroomband als hulpmiddel voor de training van honden laten vallen, waardoor er ook hiervoor geen uitzondering nodig is.

Ons kenmerk
DGA / 19016548

Ik heb daarom besloten om een algeheel verbod op het gebruik van de stroomhalsband in te voeren en dus de bepaling waarbij het gebruik van de stroomband onder voorwaarden wordt toegestaan in te trekken. Ik volg hiermee 9 andere Europese landen waar een dergelijk verbod al van kracht is. Het is mijn intentie om deze wijziging van het Besluit houders van dieren per 1 juli 2020 in te laten gaan.

In zeer uitzonderlijke situaties kan het noodzakelijk zijn een stroomband in te zetten. Zo'n uitzonderlijke situatie is bijvoorbeeld het trainen en inzetten van individuele honden voor geheime operaties door bepaalde overheidsdiensten waarbij de honden op grote afstand bevelen moeten kunnen opvolgen. Voor deze situatie zal een uitzondering worden geformuleerd in het verbodsvoorschrift. Gelet op de huidige praktijksituatie binnen een aantal overheidsdiensten zal daarnaast in nader overleg worden bekeken of een uitfasering van het gebruik van de stroomband noodzakelijk is en zo ja, op welke wijze deze plaats kan gaan vinden.

Carola Schouten
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit